

**Консультація для
батьків
«Збагачуємо
словниковий запас
малят»**

Мовлення у дитини формується поступово, разом із її зростанням і розвитком. І з самого раннього віку, привчаючи дитину слідувати очима за предметами, слухати голос оточуючих, ми сприяємо її мовленнєвому розвитку.

Своєчасне оволодіння правильним чистим мовленням має велике значення для формування повноцінної особистості. Людина з добре розвиненим мовленням легко вступає в спілкування, може зрозуміло висловити свої думки чи бажання, домовлятися з партнерами про спільну діяльність, чітко запитувати та відповідати тощо.

Словник кожної людини поділяється на пасивний та активний. Активний словник охоплює слова, які мовець не тільки розуміє, а й повсякденно використовує. Кількість слів в активному словнику людини визначає багатство і культуру її мови. Пасивний словник - це слова, які мовець розуміє, але не завжди вживає. Пасивний словник завжди більший за активний.

Активний словник малюка постійно збільшується. Кількість слів, якою користуються діти насамперед залежить від віку, а також від рівня розвитку дитини. За норму вважаються наступні показники:

- 3 роки - 1000 слів;
- 4 роки - 1540 слів;
- 4,5 роки - 1870 слів;
- 5 років - 2072 слова;
- 6 років - 2589 слів;
- 7 років - 3500 -4000 слів.

Мова дорослих має бути прикладом для наслідування. Якщо дитина повсякчас чути чітку, правильну мову, то завдяки наслідуванню вона стане для неї звичною і захистить від недоліків у мовленні.

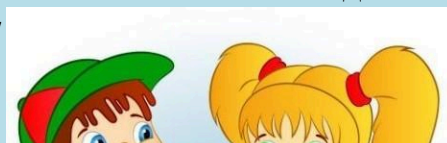
У дитини, як і в дорослих, не завжди все добре виходить. Тож часом ви нарікаєте на відмову її від подальших занять. Не опускайте руки! Не виказуйте негативних емоцій: роздратування, глузування.

Нехай ваші заняття з дитиною перейдуть у мовні ігри та забави. Гра містить у собі частку емоційного піднесення, яке зростає завдяки наявності в ній елементів несподіванки та змагання. Емоційне насичення надає іграм привабливості.

Вибирайте час коли дитина перебуває у доброму настрої. Добираючи ігри, враховуйте темперамент дитини. Не фіксуйте увагу малюка на тому, що не виходить. Підбадьорте і, щоб "розрядити ситуацію", ненав'язливо поверніть до більш простого, вже відпрацьованого матеріалу, ніби нагадавши, що колись у неї це також не виходило.

Заняття проводьте 2-3 рази на тиждень, а якщо дитина ще погано розмовляє - то й частіше. Тривалість мовного заняття: з дітьми 2-3 років - 10 хв; з дітьми 4-5 років - 15-20 хв; з дітьми 6-7

Заняття - гру можна провести в місці

відпочинку, на природі, йдучи до дитячого садка тощо.

Ці **ігри** легкі у проведенні, доступні та корисні не тільки для формування активного словника вашої дитини, а й для розвитку її зорового сприймання, уваги, пам'яті та мислення.

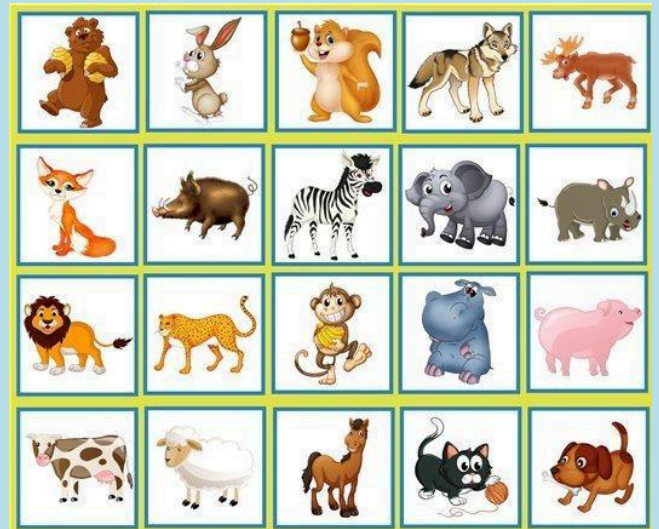
«Допасуй»

Візьміть 3-5 карток з 2-3 лексичних тем (Наприклад: "Овочі" — огірок, помідор, капуста; "Фрукти" — яблуко, груша, слива), перемішайте їх. Дитина повинна розкласти картки на 2 купки. Аналогічно можна організувати гру в лото, під час якої дитина розкладає предметні картинки під сюжетними малюнками (Наприклад: овочі — город, фрукти — сад, звірі — ліс).

«Що зайве?»

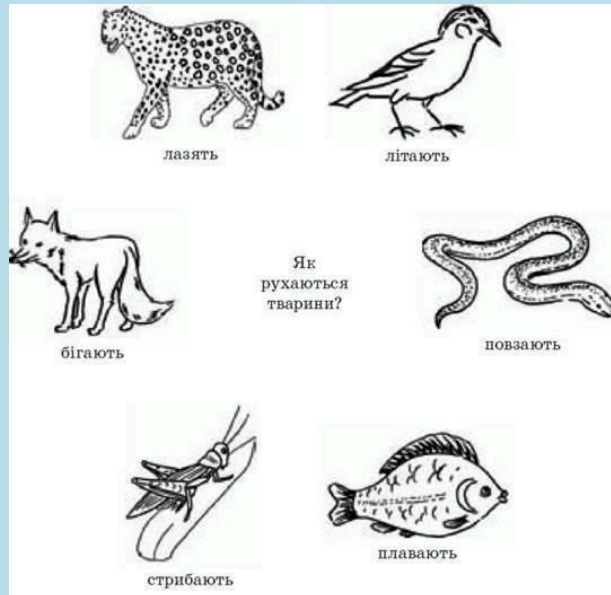
Візьміть по 4-5 карток двох лексичних тем (наприклад: "Звірі", "Свійські тварини"), викладіть в ряд 4-5 малюнків, один з яких — з іншої лексичної групи (наприклад: вовк, заєць, корова, лисичка). Дитина має визначити, який малюнок зайвий і аргументувати свій вибір.

«Що може робити?»

Заздалегідь доберіть малюнки із зображенням назв-істот людей, тварин, комах тощо.

Запитайте: - Хто може літати? Повзати? Ходити? Дзьобати? Співати? Спати? Пищати? Стрибати? і т.п. Дитина має знайти всі можливі варіанти, опираючись на картинки і ще декілька слів придумати самостійно. (Наприклад: - Хто може бігати? – Хлопчик, дівчинка, коник, собака, лев...)

«День-ніч»

Розкладіть в ряд 4-6 малюнків однієї чи кількох лексичних тем, ознайомте дитину з правилами гри. Коли ви скажете «ніч», дитина заплющує очі; почувши слово «день», розплющує їх та виконує завдання.

Дитина має запам'ятати наявні малюнки, потім назвати, якого із зображених предметів не стало (наприклад: стілець, шафа, ліжко, стіл. - Не стало шафи).

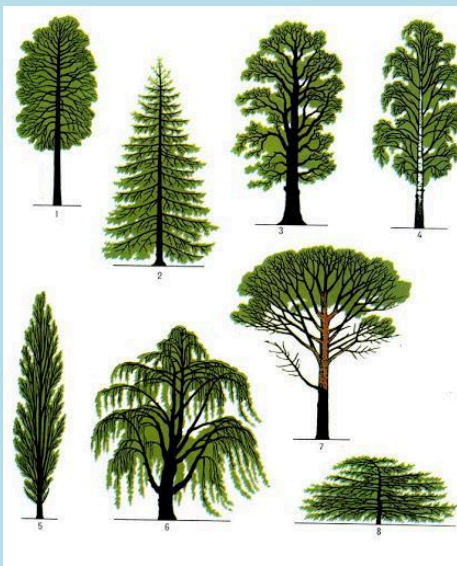
Дитина має запам'ятати зображення та їх розташування, потім розкласти малюнки так, як вони лежали раніше.

«Об'єднай в пари»

Дорослий заздалегідь добирає малюнки, які можна об'єднати в пари за певною ознакою (колір, форма, величина, призначення і т. п.).

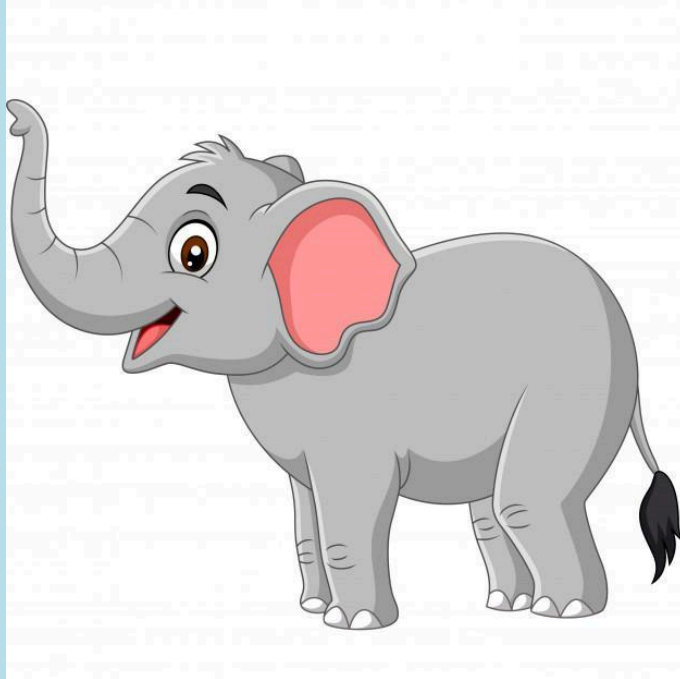
Дитина уважно розглядає запропоновані малюнки, відкладає їх парами, аргументує свій вибір (наприклад: ялинка — липа (це дерева), сукня — пальто (це одяг), шафа — стілець (це меблі)).

«Мій, моя, моє – твій, твоя, твоє»

Візьміть картинки із зображенням різних предметів, складіть їх купкою зображенням донизу. По черзі дорослий і дитина беруть картинку і перегортаючи називають її, узгоджуючи в роді із присвійним займенником (Наприклад: мій огірок, моя машинка, моя курка, моє ліжко...)

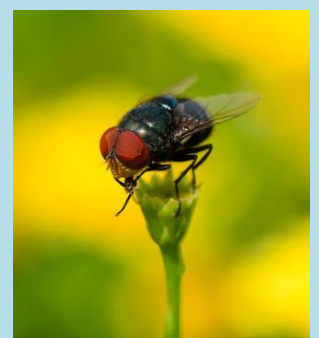
Дитина самостійно роздає по черзі картинки собі і дорослому (Наприклад: моя лялька, твій слон, мій шарф, твоє курча...)

«Назви якнайбільше слів-дій»

Запитайте: - Що може робити півень? Дівчинка? Лев? Пташка? Муха? Коза?...

Дитина повинна придумати якомога більше слів. Можна, заохочуючи дитину, називати слова по черзі. Виграв той, хто останнім назвав слово- дію.

«Чим предмети подібні?»

Дорослий називає слово, а дитина знаходить серед запропонованих пару (повітряна кулька — кавун (ці предмети круглі)).

Гра проводиться без використання малюнків, враховуючи особистий досвід дитини (огірок - жаба (ці предмети зеленого кольору)).

Отже, шановні батьки, від вас залежить майбутнє ваших дітей. Ви маєте набратися терпіння, зацікавити дитину і, таким чином, включити її у цілеспрямовану роботу.

Тільки у співпраці з дитиною ви зможете досягти бажаного: навчити відрізняти правильну звуковимову від дефектної, сформувати навички самоконтролю за власним мовленням, збагатити словниковий запас, удосконалити зв'язне мовлення, розвинути увагу, пам'ять, інтелект, підготуєте до успішного навчання у школі.

Сподіваємось, що запропоновані методичні поради допоможуть вам у творчому пошуку і зроблять роботу більш цікавою та продуктивною, а заняття з використанням поданого матеріалу принесуть вам і вашій дитині цікаві та корисні моменти спілкування.

